

szót a sok már meglévő múzeum és egyéb kulturintézmény is. Gondoljunk csak a fontos pancsovai, kikin-dai, szabadkai ásatásokra, amelyek 1949-ben bizonyára nagy eredmény-nyel fognak járni.

De még néhány szót kell mondanom, ha már erről van szó, a magyarság vajdasági multjának kikuta-tásáról, napfényre tárásáról is. Gondolunk itt az egykori gazdasági, politikai és főleg az egykori kultúra rögzítésére, megismerésére, egyes emlékek konzerválására, megörökí-tésére, mielőtt végleg eltűnnek... A régi népdalra, régi népi táncra, itt-ott még beszélt régies magyar nyelvre képekre gondolok itt, de nem utolsó sorban azokra az elmúlt eseményekre is, amelyekre csak a hagyomány emlékszik, amelyről csak öreg emberek tudnak, akik ta-lán már nem soká emlékeznek.

De talán ez a kérdés is megér-demelne egy külön cikket.

Lőrinc Péter

A VILÁGIRODALOM A SZOVJETUNIO NÉPEINEK ANYANYELVÉN

A szovjet sajtó pontos statisztikai adatokat tett közzé a Szovjetunio népeinek nyelvén megjelent klasszi-kus és korszerű világhírű írók kiad-ványairól. A közzétett számadatok ékesen bizonyítják a kultúra óriási emelkedését a Szovjetunióban, a szocialista ember óriási érdeklődését a világ valamennyi népének igazi kulturája iránt. Nincs ma egyetlen jelentősebb világhírű író sem kinek művei ne lennének ismeretesek a Szovjetunio olvasói előtt az anya-nyelviükön megjelent fordításokból. A régi francia irodalomból a legtöbbet Honoré de Balzac, Stendhal, Victor Hugo, Émile Zola, Gustave Flaubert és Guy de Maupassant műveit, az újabbak közül Anatole France, Ro-

land, Henri Barbusse és Aragon műveit fordították le, Balzac műveit tíz nyelvre lefordították és 105 kiadásban jelentek meg. A forradalom óta napjainkig könyvei 2,100.000 példányban kerültek forgalomba. Stendhal műveit 8 nyelvre fordították le; ezek 901.000 példányban kerültek az olvasók elé. Victor Hugo írásait 30 nyelvre fordították le, 239 kiadásban. A példányszám 4,140.000, Zolát 13 nyelven jelentet-ték meg, 150 kiadásban, 2,538.000 példányszámban, Flaubert 8 nyelven jelent meg, 47 kiadásban, 1,074.000 példányszámban. Maupassant művei 16 nyelven láttak napvilágot, 241 kiadásban, több mint 4.000.000 pél-dányban. Anatole France-t 11 nyelvre fordították le: 130 kiadásban, 1,826.000 példányban került a szov-jet olvasók elé. Romain Roland 19 nyelven jelent meg, összesen 2,107.000 példányban. Barbusse 22 nyelven, 106 kiadásban, összesen 2,075.000 pél-dányban jelent meg. Aragon művei 11 különféle kiadást értek el, 219.000 példányban.

A régi angol irodalom nagyjai kö-zül a legtöbbet Shakespeare, Jonat-han Swift, Byron, Charles Dickens, és William Thackeray műveit fordí-tották le; az újabbak közül Haggard George Wells, Bernard Shaw, John Galsworthy és John Priestley mű-veit, Shakespeare-t a szovjetunio né-peinek 22 nyelvére fordították le: 165 kiadásban, 1,690.000 példány-ban jelent meg. Swift írásait 29 nyelvre fordították le; 30 kiad-sban 1,740.000 példányban jelent meg Byron 8 nyelven került az olvasók elé, 554.000 példányban. Dickens 15 nyelven, 2,393.000 pél-dányban, Thackeray művei 13 kiadást és körülbelül 300.000 példány-számot értek el Wells könyveit 15 nyelvre fordították le; körülbelül 3,500.000 példányban jelentek meg. Shaw különféle írásait 12 nyelvre fordították le, s 183.000 példányszám-ban nyomtatták ki, Galsworthy 63 ki-adást, 1,300.000 példányszámot ért el.

Pristley művei 20 kiadásban, 146.000 példányban jelentek meg.

Az amerikai irodalom képviselői közül a legnagyobb példányszámot Mark Twain, Fenimore Cooper, Jack London, Theodor Dreiser, Upton Sinclair és Sinclair Lewis érték el. Twain 22 nyelven, 3,344.000 példányban jelent meg. Cooper hét nyelven 403.000 példányban került a közönség elé. London 29 nyelven, 11,052.000 példányszámban, Dreiser 6 nyelven, 493.000 példányban, U. Sinclair 15 nyelven, 2,941.000 példányban, Lewis Sinclair 30 kiadásban, 216.000 példányban. A spanyol klasszikus és modern irodalom képviselői közül főképpen Miguel Cervantes, Lope de Vega, Calderon, Blasco Ibanez, Cesar Arconada és Garcia Lorca műveit nyomták ki. Cervantes írásait 12 nyelvre fordították le, s 650.000 példányban terjesztették. Lope de Vega könyveit 6 nyelvre fordították le, 86.000 példányszámmal. Calderonnak 3 kiadása volt, 20.000 példánnyal. Blasco Ibanez 38 kiadást 342.000 példányt ért el. Cesar

Arconada 5 kiadást, 47.000 példányt. Garcia Lorca 25.000 példányt.

Az olasz irodalomból a legtöbbet közöltek Dante írásaiból, melyek közül 10 kiadás jelent meg, körülbelül 100.000 példányban, Giovanni Boccaccio műveiből, melyek 23 kiadást, 225.000 példányszámot értek el, valamint Carlo Goldoni írásai közül, melyek 28 kiadásban, 142.000 példányban jelentek meg.

A régebbi német irodalmat, főleg Goethe (10 nyelven, körülbelül 600.000 példányban jelent meg), Schiller (14 nyelven, 683.000 példányban jelent meg) és Heinrich Heine (17 nyelven, 1,265.000 példányban jelent meg) képviselik. Az újabb német irodalom képviselői közül a legtöbbet Thomas Mann műveit fordították le, melyek 41 kiadást, 186.000 példányszámot értek el, továbbá Anna Segers írásait, melyek 15 kiadásban, 240.000 példányban jelentek meg, Heinrich Mann műveit, melyek 41 kiadást és 521.000 példányszámot értek el és Johannes Bäcker, kinek művei 41 kiadásban, 318.000 példányban jelentek meg.

F. V.